

SÈRIE 2**Exercici 1**

(Aquest exercici és comú a les opcions A i B. Aquesta resposta només és una de les possibles):

Però Amílcar, després que va travessar el mar i va arribar a Hispània, va dur a terme grans gestes amb fortuna favorable; va sotmetre els pobles més importants i bel·licosos; va enriquir tota l'Àfrica amb cavalls, armes, homes, diners. Aquest, mentre li donava voltes a la idea de portar la guerra a Itàlia, el novè any d'ençà que havia arribat a Hispània, va morir lluitant en un combat contra els vetons.

Exercici 2

(Aquest exercici és comú a les opcions A i B)

At magnaes res ab Hamilcare secunda fortuna gestae sunt.

Exercici 3

Opció A: 1-F; 2-F; 3-V; 4-V; 5-F; 6-V; 7-F; 8-V

Opció B: 1-b; 2-c; 3-a; 4-a

Exercici 4

Opció A

Com els altres gèneres, la retòrica va passar de Grècia a Roma. L'eloqüència va ser a Roma el gènere central de la prosa literària i fins i tot de la cultura. Era el mitjà pel qual el ciutadà de la classe dirigent podia fer carrera política, sobretot en la darrera etapa de la República, quan les sentències judicials, les qüestions polítiques i els càrrecs públics es decidien sovint després de deliberacions als tribunals, al senat o a les assemblees. La retòrica és l'art teòric del discurs i l'oratoría és la seva aplicació pràctica. La retòrica, com a corpus teòric, es va desenvolupar en la civilització grega a mitjà segle V aC. A Roma es va introduir a partir del darrer terç del segle III aC. El moment més esplendorós de l'oratoría a Roma fou a la fi de la república, concretament durant el segle I aC. L'orador romà més insigne fou Marc Tul·li Ciceró, que va escriure diversos tractats de retòrica (*De inuentione, De oratore, Brutus, Orator*, etc.) i va pronunciar i escriure diversos discursos (*In Catilinam, Pro Archia poeta, In M. Antonium orationes o Filípiques*, etc.). Com a exemple, en el discurs contra Catilina Ciceró descobreix la conjuració d'aquest senador per atemptar contra el poder republicà establert, representat en aquell moment per ell mateix que era cònsol. Com a exemple d'obra de retòrica es pot citar *Brutus* que és una història de l'eloqüència romana des dels orígens fins al segle I aC amb un petit resum de l'oratoría a Grècia.

Opció B

A les *domus* o cases senyoriales dels romans, després de creuar la porta (*ianua*) s'accedia a través d'una petita estança (*uestibulum*) a un pati descobert (*atrium*), que era el pati de distribució principal. Al seu voltant es distribuïen les habitacions (*cubicula*), els salons (*oeci*), la cuina (*culina*), el menjador (*triclinium*), la biblioteca o sala d'estar del senyor (*tablinum*); en el centre de l'atri hi havia una espècie d'estany (*impluuium*) on es recollia l'aigua de pluja, ja que els aiguavessos de la casa estaven orientats cap a l'interior, precisament per aprofitar aquesta aigua; en un racó de l'atri es trobava l'altar destinat al culte domèstic (*lararium*). Aquí podia acabar tot, però si les disponibilitats ho permetien les cases podien tenir un afegit posterior, una espècie de jardí interior envoltat de columnes (*peristylum*), més ampli i espaiós que l'atri, des del qual es tenia accés a altres habitacions del mateix tarannà que les que trobem a l'atri. A banda i banda del *uestibulum* s'hi trobaven les *tabernae*, botigues que el propietari llogava o usava per a vendre productes de les seves pròpies explotacions.

SÈRIE 1**Exercici 1**

(Aquest exercici és comú a les opcions A i B. Aquesta resposta només és una de les possibles):

Viriati, que actuava a la Lusitània contra els romans, d'entrada va ser pastor, després, cap de bandolers; finalment, va incitar tants pobles a la guerra que va ser considerat l'alliberador d'Hispania contra els romans. Va ser mort pels seus, després d'esvalotar durant catorze anys les províncies d'Hispania contra els romans.

Exercici 2

(Aquest exercici és comú a les opcions A i B)

Es tracta d'una oració complexa constituïda per una principal (fins a *concitauit*) i una subordinada consecutiva introduïda per *ut*, conjunció que té un correlat enunciador a l'oració principal (*tantos*).

L'oració principal té un subjecte implícit en la tercera persona (*Viriathus*), un verb (*concitauit*), un COD (*tantos populos*) i un CC de direcció (*ad bellum*). És, per tant, una oració transitiva.

L'oració subordinada, a més del complementador *ut*, del qual ja hem parlat, consta d'un subjecte de tercera persona (el mateix *Viriathus*), d'un verb passiu (*putaretur*) i d'un predicat nominal (*adsertor contra Romanos Hispaniae*). Dins d'aquest últim sintagma, *Hispaniae* és un complement nominal d'*adsertor* (genitiu objectiu) i *contra Romanos* un CC de destinació.

Exercici 3

Opció A: 1-d; 2-a; 3-a; 4-c

Opció B: 1-b; 2-d; 3-c; 4-a

Exercici 4Opció A

Nascut a Venúsia (Apúlia), l'any 65 aC, era fill d'un llibert que s'esforçà en proporcionar-li una bona educació, primer a Roma i, després, a Atenes. Després d'una actuació decebedora a la batalla de Filipos en l'exèrcit de Brutus, va tornar a Roma on aconseguí entrar en el cercle de Mecenas (37 aC) i, per tant, es posà al servei del poder, d'August. Era baix d'estatura i grassonet. Passa per ser el representant més destacat de la poesia lírica romana per la perfecció i finor del seu estil. En aquest gènere va escriure quatre llibres d'odes, on tracta temes patriòtics, filosòfics, de la vida quotidiana i de la natura. Va escriure també obres de caràcter satíric com els *Épodes* (seguint la tradició de la poesia iàmbica grega), les *Sàtires* i les *Epístoles* (cartes en vers). És autor també del *Carmen Saeculare*, encàrrec d'Octavi per celebrar el canvi de segle, i de l'*Ars Poetica* o *Epístola ad Pisones*, un tractat de preceptiva literària. L'obra d'Horaci constitueix un sementer inexhaurible de temes poètics o literaris que a partir d'ell s'han convertit en clàssics: l'*aurea mediocritas*, el *carpe diem*, el *beatus ille*, *tempus fugit*, etc.

Opció B

- **Nom:** *Colonia Augusta Emerita*.
- **Origen:** Època d'August, un cop acabades les guerres càntabres (25 aC, aproximadament, per obra de Publi Carisi). Importància estratègica (riu Guadiana, Via de la Plata)
- **Fets històrics:**
 - Capital de la província 'Lusitània' des del 15 aC.
 - Època alto-imperial: construcció dels principals edificis públics i embelliment general de la ciutat.
 - Època dels Antonins: segurament va continuar engrandint-se, perquè hi ha testimonis de poblacions del nord d'Àfrica que van anar-hi a viure.
 - Segle III dC: No sembla que l'afectés la crisi general del s. III, atès que no minva la població i que s'hi continua construint. En aquesta època hi ha els primers testimonis de cristianisme a la ciutat.
 - Segles IV i V: Esdevé un important centre administratiu del Baix Imperi i exerceix una notable influència sobre el Nord d'Àfrica. (468 dC).
- **Monuments d'època romana:**
 - Teatre:
 - Construcció molt primerenca: segurament ja va ser inaugurat cap al 15 aC.
 - Encara continua en servei. La capacitat és d'uns 6.000 espectadors.
 - Va patir diferents remodelacions: una amb Trajà, i una altra cap al 330-340 dC.
 - Amfiteatre:
 - Probablement de l'any 8 aC. Com tots els amfiteatres, dedicat a les lluites de gladiadors.
 - Capacitat per a uns 15.000 espectadors. El *frons scaenae* està molt ben conservat.
 - Les zones superiors es van fer servir com a pedreres quan va deixar d'utilitzar-se com a amfiteatre.
 - Circ:
 - Construït a començaments del segle I dC.; dimensions: 400 x 100 m.; la *spina* tenia 223 x 8.5 m., i estava decorada amb monòlits i altres motius; capacitat per a uns 30000 espectadors.
 - Es troba fora del recinte emmurallat.
 - Dividit en diferents cànecs, segons la classe social dels espectadors.
 - Funció: curses de bigues i quadrigues.
 - Temple de Diana:
 - Situat al fòrum municipal de la ciutat. Època augustea. No està dedicat realment a Diana, sinó al culte imperial.
 - Planta rectangular, envoltat de columnes. El frontal té 6 columnes.
 - El material de construcció predominant és el granit.
 - Va ser incorporat, al Renaixement, al palau del comte de los Corbos, cosa que va facilitar la seva conservació.
 - Arc de Trajà:
 - Possiblement feia de monument d'entrada al fòrum provincial. Situat al *cardo maximus*.
 - Cobert de marbre originàriament.
 - Pont romà:
 - Es podria considerar com l'origen de la ciutat. És una perllongació del *decumanus maximus*. 792 metres de llarg (un dels més grans conservats)
 - Originalment sembla que estava construït sobre dos cossos d'arcs units en el centre per una estructura massissa.
 - El pont actual és una reconstrucció posterior a les riuades del segle XVII.
 - Aqüeducte de "Los Milagros":
 - Època d'August
 - Portava l'aigua de l'embassament de Prosèrpina, a uns 5 km de la ciutat.
 - Els arcs es troben força ben conservats en general.